

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI  
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI  
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

**Qo‘lyozma huquqida  
UDK: 36.62-5 (575.1)**

**BAYEV XABIBULLA ISMAILOVICH**

**O‘ZBEKISTONDA BOZOR SHAROITIDA AHOLINI  
IJTIMOIY HIMOYALASHNI MOLIYALASHTIRISH  
METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH**

**08.00.07 – «Moliya, pul muomalasi va kredit»**

**Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha fan doktori (DSc) ilmiy darajasini  
olish uchun tayyorlangan  
DISSERTATSIYA**

**Ilmiy maslahatchi:  
i.f.d., prof., N.M.Maxmudov**

**Toshkent – 2023**

## MUNDARIJA

|                                                                                                                                                              |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>KIRISH.....</b>                                                                                                                                           | <b>3</b>   |
| <b>I bob. BOZOR SHAROITIDA AHOLINI IJTIMOY HIMOYALASHNI<br/>MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY, USLUBIY ASOSLARI.....</b>                                          | <b>12</b>  |
| 1.1. Aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirish zarurati.....                                                                                            | 12         |
| 1.2. Aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirishning metodologik va metodik<br>asoslari.....                                                              | 31         |
| 1.3. Aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirishning yangi konsepsiyasi va<br>uning asosiy yo'nalishlari.....                                             | 51         |
| <i>I bob bo'yicha xulosa</i>                                                                                                                                 |            |
| <b>II bob. BOZOR SHAROITIDA AHOLINI IJTIMOY HIMOYALASHNING<br/>TASHKILIY-IQTISODIY ASOSLARI.....</b>                                                         | <b>76</b>  |
| 2.1. Mamlakatdagi ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar va ularning aholini ijtimoiy<br>himoialashni moliyalashtirishni amalga oshirishga ta'siri.....             | 76         |
| 2.2. Ish bilan band bo'lmagan aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirish<br>muammolari.....                                                              | 92         |
| 2.3. Bozor sharoitida qishloq aholisini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirishning<br>o'ziga xos xususiyatlari.....                                          | 107        |
| <i>II bob bo'yicha xulosa</i>                                                                                                                                |            |
| <b>III bob. BOZOR SHAROITIDA AHOLINI IJTIMOY HIMOYALASHNI<br/>MOLIYALASHTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI UNING<br/>SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....</b> | <b>122</b> |
| 3.1. Aholining markazlashgan ijtimoiy himoyalash tizimini moliyalashtirishni<br>takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari.....                              | 122        |
| 3.2. Korxonalar orqali aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirishning rolini<br>oshirish.....                                                            | 145        |
| 3.3. Aholini ijtimoiy himoyalashda ijtimoiy ta'minot tizimini moliyalashtirishni<br>takomillashtirish.....                                                   | 157        |
| <i>III bob bo'yicha xulosa</i>                                                                                                                               |            |
| <b>IV bob. BOZOR SHAROITIDA AHOLINI FAOL IJTIMOY HIMOYALASH<br/>TIZIMIGA O'TISHNI MOLIYALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....</b>                              | <b>177</b> |
| 4.1. Aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirishda mamlakat iqtisodiyotining<br>o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olish zarurati.....                    | 177        |
| 4.2. Xorijiy mamlakatlarning aholini ijtimoiy himoyalashni moliyalashtirish<br>tajribasidan foydalanishni.....                                               | 189        |
| 4.3. Tadbirkorlikni rivojlantirish asosida aholini ijtimoiy himoyalashni<br>moliyalashtirish tizimini takomillashtirish.....                                 | 206        |
| 4.4. Mahalla tizimini moliyalashtirish zaminida aholini ijtimoiy himoyalashni<br>takomillashtirish yo'nalishlari.....                                        | 218        |
| <i>IV bob bo'yicha xulosa</i>                                                                                                                                |            |
| <b>XULOSA.....</b>                                                                                                                                           | <b>232</b> |
| <b>FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.....</b>                                                                                                               | <b>235</b> |